

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Kravaře - Kouty, okres Opava

747 21 Kravaře - Kouty, Bolatická 9/97

Identifikátor školy: 600 143 376

Termín konání orientační inspekce: 6. - 8. červen 2001

Čj.	145 156/01-005113
Signatura	on5bu139

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Kravaře - Kouty, Bolatická 9/97 je pětiletá školou zřízenou organizací poskytující základní vzdělávání v prvním až pátém ročníku. Výuka se zde realizuje dle deklarovaných učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 schváleného MŠMT ČR s platností od 1. září 1996, ve smyslu úprav a doplňků schválených dne 25. srpna 1998 pod čj. 25 018/98-22. Cílová kapacita školy je 130 žáků, v současné době ji navštěvuje 98 žáků. Součástí školy je jedno oddělení školní družiny, kde je zapsaných 25 žáků, a výdejna stravy o celkové kapacitě 70 jídel. Škola nemá k dispozici vlastní tělocvičnu, výuka tělesné výchovy probíhá za příhodného počasí na školním hřišti v areálu školy, nebo se využívá poněkud komplikované možnosti výuky v tělocvičně jiné základní školy ve městě.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Při orientační inspekci byla posouzena kvalita vzdělávání v českém jazyce a matematice, hodnocena též byla kvalita řízení. Výuka sledovaných předmětů se hodnotila z hlediska přípravy a plánování, podmínek výuky, organizace, metod a forem výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace.

Personální podmínky výuky ve smyslu příslušných ustanovení vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, splňují pouze dva z pěti vyučujících. Z toho v prvním a druhém ročníku nemá tato skutečnost negativní vliv na úroveň výuky, poněkud odlišná situace je ve čtvrté třídě.

Budova školy je krátce po celkové rekonstrukci, má dostatek vhodných výukových prostor odpovídajících psychohygienickým zásadám. Učebny jsou vybaveny poměrně zachovalým starším nábytkem, k relaxačním chvilčkám jsou žákům k dispozici koberec. Ve třídách je dostatek magnetických tabulí a tabelárních pomůcek, k využití se nabízí radiomagnetofony, literatura z příručních knihovniček, ve dvou učebnách jsou televizory s videopřehrávači, pianino a další drobné pomůcky, které jsou postupně modernizovány a doplňovány. Učební prostředí je podnětné, estetická výzdoba je vhodným doplňkem výuky. Pro žáky je zajištěn pitný režim a odběr školního mléka (I. a II. ročník).

Český jazyk

Kontrolou rozvrhu hodin a zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že časová dotace výuky českého jazyka je v souladu se schváleným učebním plánem. Porovnáním časově tematických plánů vyučujících s učebními osnovami bylo ověřeno, že členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá požadavkům výše jmenovaného vzdělávacího programu. Vzájemná spolupráce pedagogů v rámci metodického sdružení je zárukou zajištění kontinuity výuky a vyloučení obsahové duplicity. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání a aktuálnímu složení tříd. Přímým pozorováním v hospitovaných hodinách a pohovory s vyučujícími lze hodnotit jejich perspektivní i bezprostřední přípravu na vyučování jako velmi zodpovědnou. Všichni učitelé jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení a chování, pro integrované žáky jsou zpracovány individuální učební plány.

V navštívených hodinách se především využívalo učebnic řady ALTER, uvedených v seznamu MŠMT ČR jako platných učebnic pro školní rok 2000/01, doplňkové literatury, tabelárních pomůcek a různých karet pro nácvik pravopisu. V hodinách čtení bylo použito jako doprovod k písni též hudebních nástrojů a audiopřístroje pro nácvik správné výslovnosti a psaní délky

samohlásek.

Struktura hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům, žáci byli vedeni jasnými a srozumitelnými pokyny. Výběr, sled a množství informací byly přiměřené náročnosti učiva a specifickým podmínkám ve třídách, zvláště pak ve II. třídě, kam je zařazen žák s mentálním postižením. Žák byl experimentálně integrován do běžné základní školy na základě povolení MŠMT ČR, je mu stanoven individuální výchovně-vzdělávací program dle možnosti § 4 odst. 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách, a to především v teoretických předmětech. Žákovi je po celou dobu vyučování k dispozici asistentka. Přes veškerou péči a snahu jak učitelky, tak i asistentky je vyučovací proces nepřetržitě narušován, jsou kladeny vysoké nároky na psychiku vyučující i dětí, což se projevuje nepozorností a sníženou schopností se soustředit na jednotlivé činnosti ve vyučování. Individuální potřeby a schopnosti žáků byly v průběhu výuky zohledňovány.

Třebaže se v navštívených hodinách využívalo rozmanitých metod a zařazovány byly relaxační prvky, převahu měla frontální forma výuky. Organizace výuky odpovídala psychohygienickým požadavkům, umožňovala žákům pracovat individuálním tempem, úspěšně se uplatnit i vyjádřit svůj názor. S výjimkou IV. třídy byl vyučovací čas efektivně využit, učivo bylo věcně správně interpretováno.

Žáci byli po celou dobu výuky vhodně motivováni, využívalo se aktualizace učiva i mezipředmětových vztahů. Jednotlivé činnosti byly průběžně vyhodnocovány, nechyběla pochvala, hodnocení mělo pozitivní charakter. V hodinách čtení se využívalo práce s knihou, děti pracovaly se zájmem, překvapivá byla jejich velmi dobrá orientace v dětské literatuře i jejich znalosti. Písemná dokumentace žáků je vedena na velmi dobré úrovni a učitelé jí věnují patřičnou pozornost.

Dohodnutá pravidla jednání jsou oboustranně známa a respektována, komunikace je založena na vzájemné důvěře. Vyučující dávají žákům dostatečný prostor pro diskusi, posilují tak rozvoj jejich komunikativních schopností. Verbální i neverbální komunikace vyučujících je na velmi dobré úrovni, žáci projevují k výuce pozitivní vztah.

Kvalita vzdělávání v českém jazyce je hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Výuka předmětu odpovídala věku žáků a výukovým cílům, ve většině hospitovaných hodin byla řízena srozumitelnými organizačními pokyny. Žáci procvičovali a upevňovali přiměřeně svému věku základní vědomosti a dovednosti v aritmetice i v geometrii. K rozvoji logického myšlení v matematice byly v některých hodinách využívány problémové úlohy (pro chytré hlavičky). V navštívených hodinách převažoval frontální způsob výuky, byly zadávány také úkoly skupinové a individuální, organizace byla převážně efektivní a zdařilá, dávala prostor pro úspěšné uplatnění všech žáků a umožňovala jim pracovat individuálním tempem.

Často a velmi vhodně byly využívány názorné pomůcky (číselná osa, počítadla, tabule násobků, geometrické modely), soubory karet s příklady a techniky podporující zapamatování učiva.

V hospitovaných hodinách vyučující často používali motivačních výzev, vhodně využívali mezipředmětových vztahů, jejich hodnocení výsledků dosahovaných žáky bylo pozitivní. Stěžejním motivačním prvkem bylo povzbuzení či pochvala žáků, ocenění jejich snahy. Chybná řešení nebyla ale vždy analyzována, korigována a využívána k prohloubení poznatků. Žáci byli vedeni k sebekontrolě a odpovědnosti, byla oceňována jejich snaha a pokrok.

Úroveň grafických prací žáků je dobrá, práce jsou pravidelně kontrolovány a hodnoceny. Kontrolou žákovských knížek byla zjištěna dostatečná informovanost rodičů o výkonech svých dětí.

Spolupráce mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy probíhala podle akceptovaných pravidel v příjemné pracovní atmosféře. Vyučující respektovali osobnost žáků, komunikace mezi nimi byla založena na vzájemné důvěře. Verbální a neverbální komunikace učitelů byla na dobré úrovni, většina žáků měla k danému předmětu pozitivní vztah.

Celková úroveň kvality vzdělávání v matematice je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování výuky a příprava vyučujících je zodpovědná a promyšlená, je v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Pozitivní vliv v této oblasti má neformální činnost metodického sdružení. Celkově je oblast plánování a přípravy výuky hodnocena jako velmi dobrá. Vybavení učebními pomůckami a didaktickou technikou je účelné a funkční, dle finančních možností průběžně dochází k jejich doplnění a modernizaci. Vyučující mohou využívat velmi dobře vybavené počítačové učebny. Podmínky pro výuku, která probíhá v estetickém a podnětném prostředí, jsou z hlediska sledovaných předmětů velmi dobré. Organizace, metody a formy práce jsou vhodně voleny, podporují zájem dětí o výuku a posilují jejich aktivizaci. Hodnocení spolu s průběžnou motivací mají pozitivní charakter. Vyučující dbají na rozvoj komunikativních dovedností a respektují osobnost žáků.

Celkově je kvalita vzdělávání v českém jazyce a matematice hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Hodnocení kvality řízení

Ředitel školy vychází při plánování z analýzy současného stavu, ve které jsou zohledněny reálné podmínky školy a prostředí, v němž se škola nachází. V koncepčních záměrech jsou vymezeny priority, které se promítají jak do střednědobých plánů, tak i plánů krátkodobých (ročních a měsíčních). Cíle v nich stanovené jsou reálné, s pracovníky školy byly konzultovány. Plány jsou písemně zpracovány, jsou věcné a přehledné, hlavní i vedlejší úkoly se objevují v měsíčních plánech, kde jsou uvedeny termíny a osobní zodpovědnost za jejich plnění. Celoroční plán obsahuje kromě jiného bohatý rámcový plán školních a mimoškolních akcí přerozdělených do jednotlivých měsíců. Na pedagogických radách a pracovních poradách se dosažené cíle vyhodnocují, případně aktualizují na základě podnětů pracovníků nebo rodičů.

Kontrolou příslušné dokumentace bylo zjištěno, že výuka probíhá podle schváleného učebního plánů, který je rozpracován tak, aby vyhovoval potřebám a zájmům žáků a specifickým podmínkám daného prostředí. Škola nabízí žákům v rámci svých možností vyžití v sedmi zájmových útvarech včetně náboženství. Pro žáky se specifickými poruchami učení a chování jsou zpracovány individuální plány.

Kompetence pracovníků jsou jasně vymezeny školním řádem a vnitřním řádem školy. V organizační struktuře není pamatováno na případné zastoupení ředitele z důvodu nenadálé nepřítomnosti. Dokumentace upravující organizaci výchovně-vzdělávacího procesu a provozu školy je řádně vedena v souladu s § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů, a respektuje Pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních čj. 16 227/96-22 a Pokyn náměstka ministra školství k působení škol a školských zařízení proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance čj. 14 423/99-22. Do školního řádu jsou začleněna práva žáků

vycházející z dokumentu Úmluva o právech dítěte. Vedení školy respektuje názory poradních orgánů, jako jsou pedagogická rada, klub rodičů, metodické sdružení a asistentka pro dyslexii. Zajištění toku informací uvnitř i vně školy je dáno celoročním plánem práce. Pracovníci školy mají kromě pedagogických rad a měsíčních plánů přístup k informacím prostřednictvím zpravodajů referátů školství Okresního úřadu Opava a střediska vzdělávání při Pedagogickém centru Ostrava. Účinné jsou v tomto případě operativní schůzky a každodenní kontakt. Potřebné informace zákonným zástupcům škola poskytuje včas a úplně, a to formou pohovorů na rodičovských schůzkách, prostřednictvím zápisů v žákovských knížkách, pořádáním dnů otevřených dveří, výstavkami ve škole a při vhodných příležitostech i ve městě. Zprávy ze života školy se objevují v regionálním a místním tisku, informace o pořádaných akcích se propagují formou letáčků a plakátů a povšechné informace je možno najít též na INTERNETU. Podněty a připomínky pracovníků školy, orgánů samosprávy a státní správy a dalších partnerů jsou akceptovány a využívány v zájmu zkvalitnění řídicí práce. Rozhodnutí vydávaná ředitelem školy jsou jednoznačná, adresná a včasná.

Významným prvkem ve vedení pracovníků je každodenní přímý kontakt s oboustrannou informovaností o plnění úkolů. Operativní řízení je funkční a účinné, navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Třebaže situace v oblasti plné kvalifikovanosti pedagogického sboru přes veškeré snažení není dosud uspokojivá, přehled o uskutečněných akcích vypovídá o velmi dobrých podmínkách pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků. S poznatky z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou všichni seznamováni na pracovních poradách, začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím je poskytována ze strany vedení odborná pomoc. Systém morálního a hmotného stimulování pracovníků je vypracován, kritéria pro hodnocení jsou zveřejněna na nástěnce ve sborovně. Hodnocení činnosti školy je průběžně zařazováno do programu pedagogických rad, souhrnně pak se objevuje ve výroční zprávě o činnosti školy za uplynulý rok.

Náplň kontrolní činnosti je velmi stručně podchycena v celoročním plánu školy, zaměřuje se na kontrolu plnění základních povinností daných vnitřním řádem školy. Konkrétní kontrolní systém není zpracován, tudíž jej lze obtížně hodnotit. Z kontroly předložené pedagogické dokumentace, záznamů z hospitací a zápisů z pedagogických rad však vyplývá, že kontrolní činnost je průběžně prováděna a jsou přijímána příslušná opatření. Klady, nedostatky i doporučení zjištěné na základě kontrolní činnosti jsou podkladem pro celkovou analýzu řídicí práce a jsou využity v rámci sebeevaluační školy.

Hodnocení kvality řízení

Plánování odpovídá konkrétním podmínkám a možnostem školy, zohledňuje podněty a připomínky pracovníků školy, rodičovské veřejnosti a orgánů samosprávy a státní správy. Svým obsahem postihuje celkový rámec zajištění výchovně-vzdělávací práce, organizace a provozu školy. Oblast plánování je hodnocena jako velmi dobrá.

Stanovením kompetencí jednotlivých pracovníků, účinným využíváním poradních orgánů a zajištěním plynulého toku informací dosahuje oblast organizování velmi dobrých výsledků.

Systém morálního a hmotného stimulování pracovníků umožňuje objektivní ohodnocení práce a je vhodnou motivací pro další činnost. Pravidla odměňování jsou jasně stanovená. Vedení pracovníků je hodnoceno jako velmi dobré.

Kontrolní činnost je prováděna průběžně, třebaže kontrolní systém není průkazně vypracován. V případě zjištění nedostatků jsou přijímána opatření. Rozsah a účinnost kontrolních mechanismů je hodnocena jako dobrá.

Celkově je kvalita řízení hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 písm. a) až k) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 473/00/Z-1-19-0 s účinností od 1. 9. 2000.
- Zahajovací výkaz školy.
- Celoroční plán práce školy a vnitřní řád školy.
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 a zpráva o hospodaření za rok 2000.
- Časově tematické plány sledovaných předmětů.
- Písemné podklady řídicí a kontrolní činnosti vedení školy.
- Písemné žákovské práce.
- Podkladová inspekční dokumentace (hospitační záznamy).

ZÁVĚR

Předmětem inspekční činnosti bylo hodnocení kvality vzdělávání v českém jazyce a matematice a též hodnocení kvality řízení. Posouzením sledovaných oblastí lze vymezit tato pozitiva a negativa:

Pozitiva:

- možnost využívání počítačové učebny, jejíž technické vybavení je na velmi dobré úrovni,
- bohatá nabídka volnočasových aktivit,
- příkladná spolupráce s rodičovskou veřejností a se zřizovatelem při zajišťování různých akcí pro děti.

Negativa:

- vysoký počet hodin odučených pedagogy bez odborné a pedagogické způsobilosti,
- problematické plnění učebních osnov v hodinách tělesné výchovy z důvodu obtížně dostupné tělocvičny.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

**Školní inspektoři
a další zaměstnanci ČŠI:**

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Isabela Hobzová

.....

Členové týmu

RNDr. Jitka Kunčarová

.....

V Opavě dne 15. června 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. června 2001

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Jan Volf

.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
---------	---	--

Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Okresní úřad Opava, referát školství, Březinova 6, 746 01 Opava	2001-06-29	145 169/01-005113
Zřizovatel: Město Kravaře, Náměstí 43, 747 21 Kravaře	2001-06-29	145 170/01-005113

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nepodány.